

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Typ posudku: posudek vedoucí práce

Autor práce: Matěj Habal

Název práce: *Hodnocení realizace SUPM na příkladu Prahy*

Autor posudku: Mgr. Miriam Kotrusová, Ph.D.

Diplomová práce Matěje Habala se věnuje hodnocení jednoho z hlavních programů aktivní politiky zaměstnanosti v ČR – společensky účelným pracovním místům (SUPM), která nabízejí možnost umisťovat na dotovaný, později i otevřený trh práce nezaměstnané osoby. Kvalitních evaluačních studií APZ v ČR není mnoho, takže oceňuji to, že se do jedné z nich autor pustil.

Cíl práce je stanoven následovně: „*zhodnotit realizaci programu SÚPM v Praze*“ (str. 6). Ve výzkumných otázkách je uvedený cíl, tj. hodnocení, dále specifikován do podoby hodnocení cílenosti a účinnosti, efektů politiky a zhodnocení procesu implementace. Považuji cíl práce za stanovený optimálně vzhledem k zaměření práce a domnívám se, že autor tento cíl ve své práci naplnil (konkrétní výhrady viz dále). Hodnotit programy APZ lze i na základě jiných kritérií, např. získání pracovních zkušeností, zvýšení motivace práce uchazečů o zaměstnání, což sice nebylo cílem této diplomové práce, ale autor by to mohl reflektovat alespoň ve svých závěrech. Možná je (ekonomická) účinnost SUPM ne příliš vysoká v dlouhodobém horizontu, ale účast v programu může přinášet jiné, hůře měřitelné, efekty na zaměstnatelnost jeho účastníků.

Práce je teoreticky zarámována do teorie veřejně-politického procesu, autor v kapitole 3 podrobně popisuje jednotlivé fáze tohoto procesu, možná trochu nadbytečně, pokud je jeho cílem věnovat se pouze jedné jeho části, a to evaluaci.

Autor volí pro naplnění svého výzkumného cíle smíšený výzkumný design, kombinuje kvantitativní data nasbíraná pomocí dotazníkového šetření mezi zprostředkovateli na kontaktních pobočkách ÚP v Praze a expertního šetření se zaměstnanci krajské pobočky ÚP a zaměstnavateli, kteří uvedený program využili. Autor diskutuje určité omezení (možné) kvality dat díky tomu, že sám byl v minulosti součástí procesu schvalování SUPM. Detailní znalost zkoumaného prostředí u výzkumníka může být výhodou i nevýhodou. Použité metody i jejich popis považuji za vhodné.

M. Habal se v další části své práce věnuje popisu aktivní politiky zaměstnanosti a programu SUPM tak, jak je vymezený v příslušné legislativě (kapitola 4) a pak hodnocení realizace SUPM na základě existujících studií (kapitola 5). Obě dvě kapitoly považují za dobře zpracované. Mám jenom upřesňující dotaz na index cílenosti v tabulce č. 11, str. 49, autor v textu uvádí, že se index pohybuje mezi 0 a 1. Jak tedy vysvětlit, že u některých skupin nezaměstnaných je vyšší než 1? Drobnou připomínku mám rovněž ke srovnání počtu vytvořených SUPM v ČR v roce 1992 a 2016 (str. 36). Zrovna v roce 1992 se celkově na APZ čerpalo nesrovnatelně moc finančních prostředků z důvodu připravovaného rozdělení ČSFR a tím pádem také rozpočtu na politiku zaměstnanosti (viz v práci citovaný zdroj Potůček, 1998).

V kapitole 6 M. Habal prezentuje svá zjištění na základě jím nasbíraných kvantitativních i kvalitativních dat týkajících se hodnocení SUPM v Praze. Podařilo se mu získat velmi zajímavá zjištění, ale spíše je v této části práce popisuje, než by je analyzoval a vysvětloval. Autor uvádí zdlouhavé citace a následně je v jím psaném textu shrne. Určitým nedostatkem je i jeho zpracování kvalitativních dat (jeden respondent ze 2, atp.) a také to, že svá zjištění nepropojuje se svými teoretickými východisky. Nabízí se zejména evaluovat proces a následně evaluovat výsledky programu SUPM (dle pojetí evaluace u Martiny Nekoly). Z věcného hlediska mám jednu závažnou výtku týkající se cílenosti – většina programů APZ cílí na rizikové skupiny a jednou z nich je určitě skupina dlouhodobě nezaměstnaných. Z textu vyplývá, že tu autor nepovažuje za cíl SUPM a odvolává se na směrnici GR ŰP z roku 2015. Aktuální směrnice je z roku 2017, kde se kritéria výběru do APZ ještě zpřísnila v tom smyslu, že už se vyžaduje kumulace handicapů na straně uchazeče o zaměstnání, ale jedním z nich je (a určitě byla také v roce 2015) i dlouhodobá nezaměstnanost. Nelze prosto zcela souhlasit s vysvětlením, že ŰP mohou být „pružní“ do takové míry, jako se uvádí v diplomové práci. Jistě mohou, ale určitě ne ve vztahu k délce nezaměstnanosti.

Z hlediska zdrojů se diplomová práce opírá o relevantní zdroje domácí i zahraniční provenience, i když u diplomových prací jsem trochu na pochybách. Autor není úplně precízní v odkazování na zdroje – v literatuře je např. uveden jeden zdroj jako Poluncová (2011), v textu pak Poluncová, Sirovátka (2011). V některých případech u přímých citacích chybí uvedení přesné stránky, např. Bakule (2008).

Diplomová práce Matěje Habala navzdory výše uvedeným výhradám a kritice splňuje požadavky kladené na závěrečné práce v oboru veřejná a sociální politika. Z práce je vidět úsilí, které ji autor věnoval, zejména v případě sběru dat, ale také při jejím zpracování. **Doporučuji práci přijmout k obhajobě a hodnotit ji známkou „velmi dobře“.**

Datum: 7.6.2017

Podpis: